

Секция 1. Тестовые задания [30 баллов].

1. Кто из перечисленных исследователей прошел водным путем по реке Касикьяре между бассейнами Амазонки и Ориноки?
 - A.** Александр фон Гумбольдт
 - B.** Георг Генрих фон Лангсдорф
 - C.** Николай Иванович Вавилов
 - D.** Чарльз Дарвин

2. В какой тройке городов 21 декабря Солнце в истинный полдень находится близко к зениту?
 - A.** Дакка, Гавана, Маскат
 - B.** Куско, Порт-Морсби, Дар-эс-Салам
 - C.** Алис-Спрингс, Сан-Паулу, Уолфиш-Бей
 - D.** Окленд, Сантьяго, Порт-Элизабет

3. Территория какого из четырех островов наиболее удалена от любого другого участка суши на планете?
 - A.** Буве
 - B.** Вознесения
 - C.** Кергелен
 - D.** Питкэрн

4. В какой из четырех пустынь самая высокая плотность населения?
 - A.** Деште-Кевир
 - B.** Намиб
 - C.** Малый Нефуд
 - D.** Тар

5. Что общего у всех постоянных членов Совета Безопасности ООН?
 - A.** Все они принадлежат к ОПЕК
 - B.** Все они принимали чемпионат мира по футболу
 - C.** Все они обладают ядерным оружием
 - D.** Все они вторглись в Уругвай

6. Выберите тройку стран, НЕ имеющих непосредственного выхода к морю.
 - A.** Австрия, Боливия, Ботсвана
 - B.** Афганистан, Мали, Уругвай
 - C.** Боливия, Конго, Монголия
 - D.** Парагвай, Румыния, Судан

7. В какой из четырех стран на тысячу жителей приходится больше всего автомобилей?

- A.** Германия
 - B.** Швеция
 - C.** Австралия
 - D.** Япония
8. В какой из четырех стран доля промышленности в структуре ВВП превышает 50%?
- A.** Алжир
 - B.** Замбия
 - C.** Лесото
 - D.** Экваториальная Гвинея
9. В честь какого города назван химический элемент Лютеций?
- A.** Люксембург
 - B.** Париж
 - C.** Рим
 - D.** Стокгольм
10. Какой из четырех объектов также известен как море Кортеса?
- A.** Гуаякильская впадина
 - B.** Калифорнийский залив
 - C.** Ла-Платская дельта
 - D.** Панамский канал
11. В каком из эпох четвертичного периода сформировалась долина Боровое?
- A.** Плейстоцен
 - B.** Голоцен
 - C.** Плиоцен
 - D.** Миоцен
12. Какой из этих китайских городов находится в Маньчжурии?
- A.** Лхаса
 - B.** Харбин
 - C.** Шэньчжэнь
 - D.** Шанхай
13. Какой остров по причине больших запасов нефти оспаривается между странами Колумбия и Венесуэла?
- A.** Гранада
 - B.** Аруба
 - C.** Маргарита
 - D.** Лос-Монхес
14. Какой из следующих стран возглавил город Макао до его отзыва Китаем в 1999 году?
- A.** Португалия
 - B.** Дания
 - C.** Франция
 - D.** Великобритания

15. Шри-Ланка находится ближе всего к какому штату Индии?
- A. Химачал-Прадеш
 - B. Гуджарат
 - C. Тамилнанду
 - D. Ассам
16. Какие языки часто используют в речи Мозамбик, Гвинея-Бисау и Ангола?
- A. Испанский
 - B. Итальянский
 - C. Русский
 - D. Португальский
17. Какая река является домом для множества водопадов, известных как катаракты, которые имеют исторически затрудненное судоходство вверх по реке от Асуана?
- A. Делавэр
 - B. Нил
 - C. Амазонка
 - D. Обь
18. Каковы преимущества географического расположения Эфиопии?
- A. Непосредственный выход к морю
 - B. Расположен приток трансграничных рек
 - C. Многоконфессиональность
 - D. Расположение вблизи горячей точки
19. Выберите правильно вариант ответа, в котором представлены две страны, одновременно входящие в число семи самых крупных по территории и десяти самых крупных по численности населения:
- A. Китай и Индонезия
 - B. Австралия и Бангладеш
 - C. Бразилия и Нигерия
 - D. Китай и Бразилия
20. Что общего между Сан-Марино и Лесото?
- A. Оба выходят к морю без препятствий
 - B. Оба считаются международными центрами силы в Олимпийской стрельбе из лука
 - C. Оба они были возглавлены диктатурами партии Зеленых в 1960-х годах
 - D. Оба они полностью окружены одной другой страной
21. Снежная шапка какой африканской горы вскоре может исчезнуть из-за глобального потепление?
- A. Килиманджаро
 - B. Кения
 - C. Синай
 - D. Марракеш
22. В Какую страну Джордж Буш-младший не назвал частью "оси зла"?
- A. Иран
 - B. Ботсвана
 - C. Ирак

D. Северная Корея

22. Какая из перечисленных городских агломераций является наиболее крупной по численности населения?

- A. Сеул**
- B. Мексика**
- C. Токио**
- D. Нью-Йорк**

24. Для какой из перечисленных стран характерен миграционный прирост населения?

- A. Великобритания**
- B. Бангладеш**
- C. Индия**
- D. Украина**

25. Почему канадский остров Манитулен в озере Гурон считается таким особенным?

- A. Здесь обитает самая южная популяция полярных медведей в мире**
- B. Это единственная часть Северной Америки, которая когда-то принадлежала Османской империи**
- C. Это самый большой остров находящийся в озере на земле**
- D. Там родился Бибер, и его дом недавно стал местом паломничества**

26. Какая из перечисленных стран не входит в состав ОПЕК?

- A. Венесуэла**
- B. Бахрейн**
- C. Индонезия**
- D. Ливия**

27. В какой из перечисленных стран ВВП на душу населения наименьший?

- A. Германия**
- B. Эквадор**
- C. Республика ЧАД**
- D. Бельгия**

28. Определите примерную высоту горы, если известно, что у ее подножия температура воздуха составила $+20^{\circ}\text{C}$, а на ее вершине -10°C :

- A. 1,2 км**
- B. 5 км**
- C. 15 км**
- D. 500 м**

29. Чему будет равен коэффициент увлажнения территории, если известно, что уровень суммарной радиации составляет 90 кКал/см^2 в год, годовое количество осадков равно 600 мм , уровень испаряемости 600 мм/год :

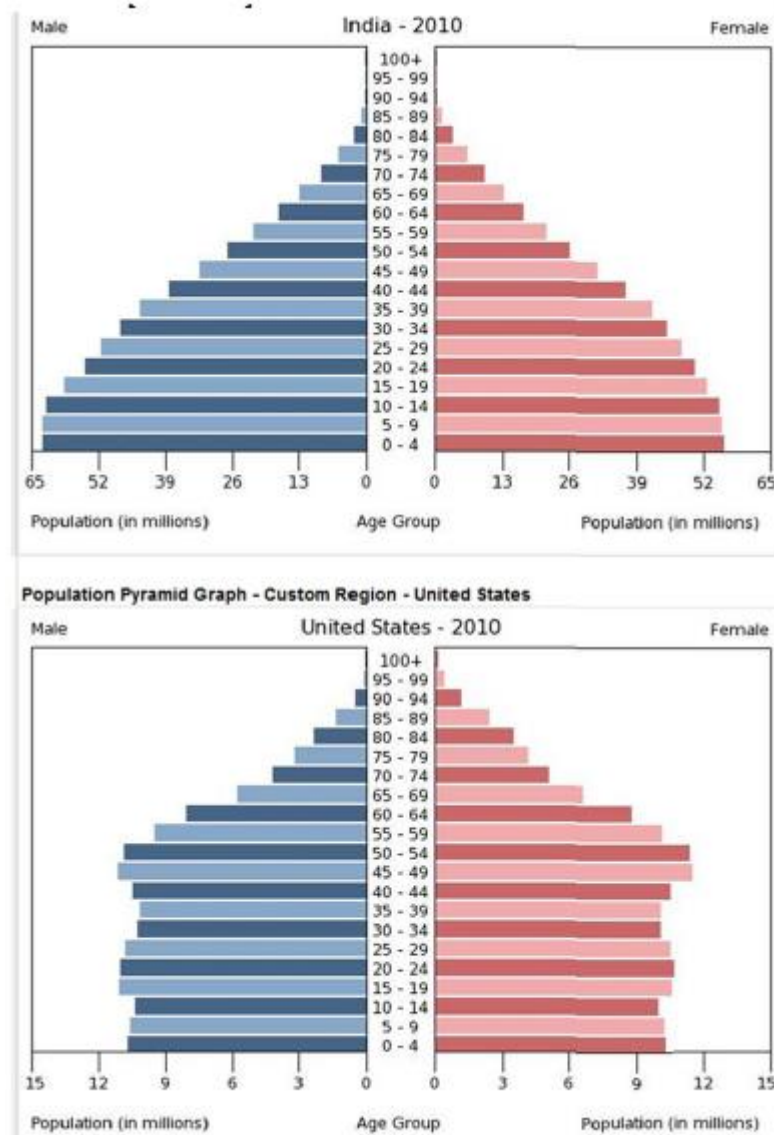
- A. 0,15**
- B. 6,7**
- C. 1**
- D. 63000**

30. В каком из вариантов присутствуют самые «молодые» члены ЕС?
- A. Болгария, Румыния
 - B. Австрия, Финляндия, Швеция
 - C. Испания, Португалия
 - D. Венгрия, Кипр, Латвия, Литва, Мальта, Польша, Словакия, Словения, Чехия, Эстония

Секция 2. Практические задания.

Задача 1. Демография [10 баллов].

1. [4 балла] Используйте диаграммы на картинке 1, чтобы ответить на следующие вопросы.

Картинка 1

В какой стране население больше? _____

В какой стране наблюдается более быстрый рост населения? _____

В Соединенных Штатах, мужчины или женщины имеют более высокую продолжительность жизни? _____

В Индии больше мужчин или женщин в общей численности населения?

2. [3 балла] Какая демографическая тенденция в Соединенных Штатах объясняет большое количества числа людей в возрасте от 64 до 49 лет? Почему возникла эта тенденция?

3. [3 балла] Учитывая информацию на графике, как бы вы охарактеризовали темпы прироста населения Соединенных Штат Америки? Почему вы ожидаете такой уровень прироста (или убыли) населения?

Задача 2. Города РК [10 баллов].

Приведите друг к другу элементы существующих казахстанских городов (поселков) и их городских знаков (появившихся в разное время) или гербов. Фотографии на гербе связаны с современной или исторической специализацией этого города, или отражают особенности природы этого города. Напишите свой ответ в виде таблицы (в графе 3 – наименование города, к какому субъекту РК относится, элемент герб):

Назовите наиболее важный элемент на гербе города и его специализацию.

Города(поселки): Серебрянск , Арысь, Шахтинск, Форт-Шевченко, Байконыр, Шемонаиха, Мерке.

Элементы герба: Черный круг и огонь внутри него, комбайны и зангарские горы, гидростанция и фон синего цвета, круг разделенный на четыре части и караван, крепость и якорь, поезд и пашня, ладони и ракета.

Оценка: при правильном определении элемента герба города – 1 (тах – 8 баллов), при определении субъекта РК - 0,125 (тах – 1 балл), при правильном определении специализации города, в котором проводится олимпиада - 0,5 баллов и при правильном определении элемента герба – 0,5 (тах – 1 балл) . Всего 10 баллов.

Задача 3. Работа с картами [20 баллов].

Блок 1: Используйте карту из картинки 2 и слова из банка слов ниже, чтобы выполнить следующие действия. Не все слова в банке слов используется. Некоторые слова могут быть использованы несколько раз.

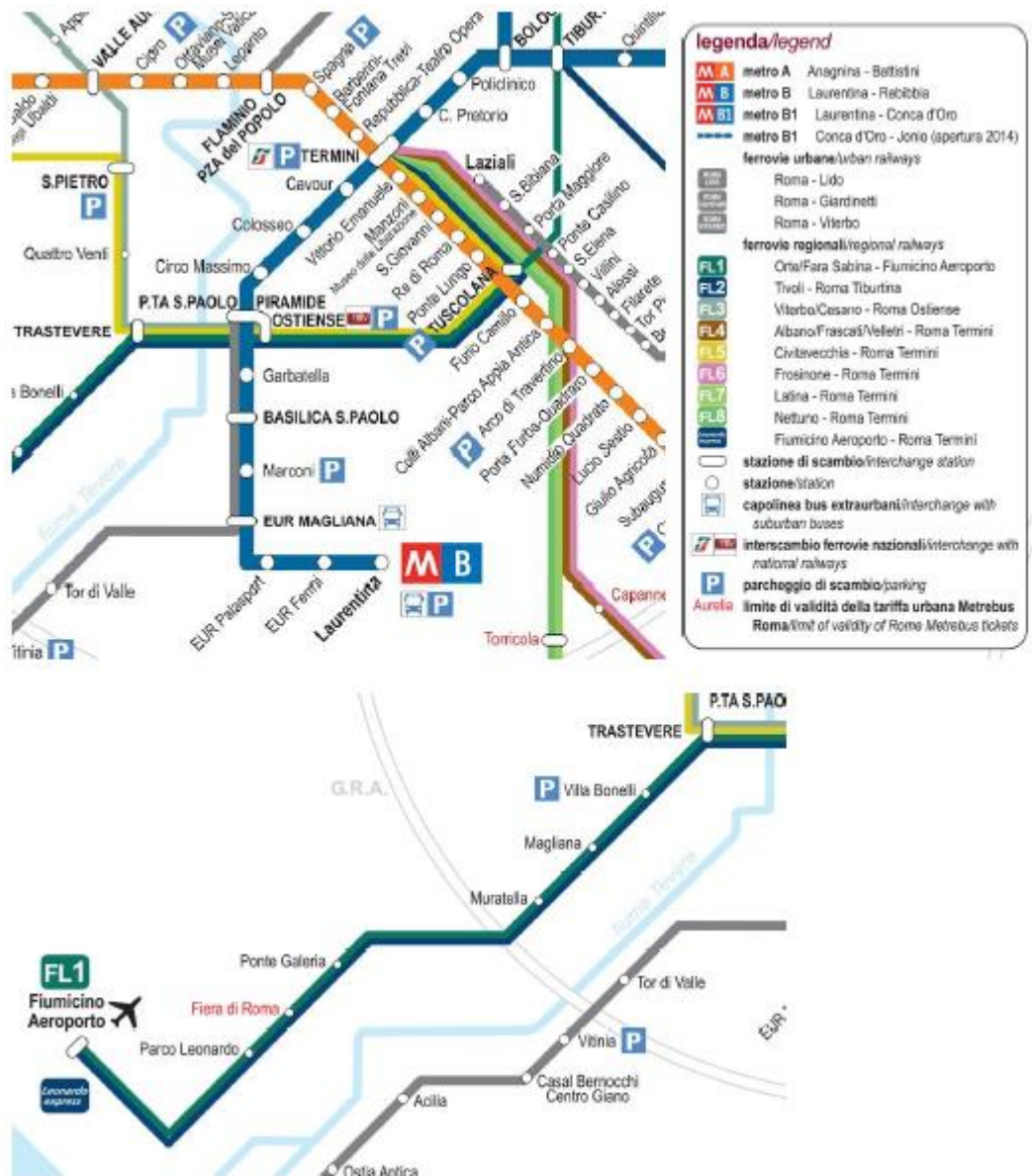
Картинка 2

Банк слов: Ураган, цунами, водяной излив, Токио, эпицентр, Киото, не такой же, Фукусима, Сидзуока, Мито, Нагано, Дайти, масса воды, плиты, субдукция, побережье, Сендай, менее, смещение.

1. [6 балла] Эпицентр землетрясения находится недалеко от _____ из Японии. Интенсивность сотрясения была самой высокой вблизи _____ землетрясения. Согласно карте, наибольшую интенсивность подземных толчков испытали города _____ и _____. Токио испытал бы _____ сильное сотрясение, чем город Фукусима. Кроме того, город _____, судя по карте, практически не испытывал тряски.

2. [4 балла] Землетрясение в Тохоку в 2011 году привело к мощной волне, называемой _____, также известной как приливная волна. Этот тип волн вызван _____ большого количества воды, иногда из-за землетрясения. Из-за этой волны город _____ пережил катастрофу на своей атомной электростанции _____.

Блок 2: Используйте карту из картинки 3 и слова из банка слов ниже, чтобы выполнить следующие действия. Не все слова в банке слов используется. Некоторые слова могут быть использованы несколько раз.

Картинка 3

Банк слов: London, Rome, Paris, S. Pietro, FL 1, FL 2, Leonardo Express, MB Termini, Trastevere, Laurentina, Colosseo, Circo, Massimo, Fiumicino, Ostiense Fontana, Trevi, fiume, venti, flaminio, via,

1. [4 балл] На этой карте показаны части Метро и общественный транспорт системы города _____. Согласно карте, _____ является крупнейшим национальным железнодорожным вокзалом и пересадочным узлом для этой системы Международный аэропорт _____ этого города _____ и расположен он на юго-западной окраине города. Основываясь на карту, слово _____ указывает на реку.

2. [3 балл] Если вы отправляетесь со станции Сан-Пьетро и вам нужно быстро добраться до аэропорта, вы можете пересечь на поезд до аэропорта на станции _____. Из двух линий аэропорта _____ прибудет быстрее, если верить _____.

карте. Если вы хотите сесть на пригородный автобус, вы можете сделать это на станции _____ в конце линии В.

3. [3 балл] Если вы стоите на фонтане Треви, расположенном на севере по Тевере и хотели доехать на метро до остановки "Колизей", опишите свой маршрут, как вы туда доберетесь. _____

Задача 4. Расчеты [10 баллов].

Напишите свои методы решения и ответ по заданным ниже четырем задачам:

1. Расстояние между карьером и шахт на плане масштаба 1:25 000 составляет 39,6 см. Во втором плане это расстояние составляет 11 см. Каков масштаб второго плана? [2,5 балла]

2. Сколько будет фактическое время в точке, расположенном в 75 градусов к востоку от него, если в этот момент в Лондоне будет полдень? [2,5 балла]

3. Площадь смешанного леса в плане масштаба 1:5000 в прямоугольной форме, длина его стенок 4,5 см и 6 см. А на плане масштаба 1:2500 вид хвойного леса в квадратном виде и длина его стенки 8 см. Какая Лесная (смешанная или хвойная) площадь занимает большую площадь в местности и насколько больше ее площади, чем в другой (укажите ответ с округлением)? [2,5 балла]

4. Каков масштаб карты, если река длиной 10 км обозначена линией длиной 20 дм на карте? [2,5 балла]

Задача 5. Страны [20 баллов].

Найдите названия государств по их описаниям и пройдите по всем 7 пунктам.

1) [2 балла] Эта страна находится в центре материка. Ее столица расположена на самой окраине страны. 10 процентов населения страны составляют люди, которые говорят на совершенно ином языке. Высшая точка имеет высоту в 8412 фут.

2) [2 балла] Это государство имело свою морскую империю на побережье Индийского океана. Название столицы совпадает с названием одной известной вонючей специи. Большую часть страны занимают пустыни, и возле побережья есть невысокие горы. На юге страны в горах обитают люди, говорящие на других языках, а также там находится единственное влажное место страны, где возможно земледелие.

3) [2 балла] Население этой страны составляет немногим больше населения Казахстана. На его окраине расположено третье по величине озеро своей части света, которое иногда называют названием страны, а на его территории много золота.

4) [2 балла] Большую часть страны занимают равнины, но на окраине страны находятся высочайшие горы своего материка. На их другой стороне находится страна, с которой эта огромная страна делит остров на юге. Население составляет меньше ста миллионов.

5) [2 балла] Эту страну называют страной картофеля, и она граничит с другой картофельной страной. Имеет выход к морю и к заливу который назван именем крупного города в этой стране. Эта страна пыталась колонизировать Америку.

6) [2 балла] Эта страна испытывает острый недостаток пресной воды, плотно населена и имеет территориальный спор с соседней страной, которая говорит на другом языке.

7) **После обнаружения скрытых стран** охарактеризуйте страны, которые выходят при сопоставлении заглавных букв в их названиях, с помощью 3 предложений. Не забудьте соблюдать последовательность.

а) Страна, состоящая из заглавных букв всех 6 скрытых стран. [1 балл] + [3 балла к характеристике]

б) Страна, состоящая из заглавных букв последних 4 скрытых стран. [1 балл] + [3 балла к характеристике]

В общем: 100 баллов.

Вы закончили олимпиаду!

Секция 1. Тест тапсырмалары [30 балл].

1. Төмендегі зерттеушілердің қайсысы Амазонка мен Ориноко бассейндері арасындағы Касикьяра өзені бойындағы су жолымен өтті?
 - A.** Александр фон Гумбольдт
 - B.** Георг Генрих фон Лангсдорф
 - C.** Николай Иванович Вавилов
 - D.** Чарльз Дарвин

2. 21 желтоқсанда қай үш қалада күн нағыз түте Зенитке жақын орналасады?
 - A.** Дакка, Гавана, Маскат
 - B.** Куско, Порт Морсби, Дар-эс-Салам
 - C.** Алис-Спрингс, Сан-Паулу, Уолфиш-Бей
 - D.** Окленд, Сантьяго, Порт-Элизабет

3. Төрт аралдың қайсысының территориясы ғаламшардағы кез-келген құрлықтан ең алыс?
 - A.** Буве
 - B.** Вознесения
 - C.** Кергелен
 - D.** Питкэрн

4. Берілген төрт шөлдің қайсысында халықтың тығыздығы ең жоғары?
 - A.** Деште-Кевир
 - B.** Намиб
 - C.** Кіші Нефуд
 - D.** Тар

5. БҰҰ Қауіпсіздік Кеңесінің барлық тұрақты мүшелеріне ортақ қасиет қандай?
 - A.** Олардың барлығы ОПЕК-ке жатады
 - B.** Олардың барлығы футболдан әлем чемпионатын қабылдады
 - C.** Олардың барлығында ядролық қару бар
 - D.** Олардың барлығы Уругвайға басып кірді

6. Теңізге тікелей шыға алмайтын елдердің үштігін таңдаңыз:
- A. Австрия, Боливия, Ботсвана
 - B. Ауғанстан, Мали, Уругвай
 - C. Боливия, Конго, Моңғолия
 - D. Парагвай, Румыния, Судан
7. Төрт елдің қайсысында мың тұрғынға ең көп автомобильден келеді?
- A. Германия
 - B. Швеция
 - C. Австралия
 - D. Жапония
8. Берілген төрт елдің қайсысында ЖІӨ құрылымындағы өнеркәсіп үлесі 50% - дан асады?
- A. Алжир
 - B. Замбия
 - C. Лесото
 - D. Экваторлық Гвинея
9. Лютеций химиялық элементі қай қаланың құрметіне қойылған?
- A. Люксембург
 - B. Париж
 - C. Рим
 - D. Стокгольм
10. Берілген төрт нысанның қайсысы Кортес теңізі ретінде танымал?
- A. Гуаякиль ойысы
 - B. Калифорния шығанағы
 - C. Ла-Плата атырабы
 - D. Панама каналы
11. Бурабай алқабы төрттік кезеңнің қандай геологиялық дәуірінде пайда болған?
- A. Плейстоцен
 - B. Голоцен
 - C. Плиоцен
 - D. Миоцен

12. Төмендегі Қытай қалаларының қайсысы Маньчжурияда орналасқан?
- A.** Лхаса
 - B.** Харбин
 - C.** Шэньчжэнь
 - D.** Шанхай
13. Колумбия мен Венесуэла елдері арасында мұнай қорының көп болуына байланысты қай арал даулы арал ретінде саналады?
- A.** Гранада
 - B.** Аруба
 - C.** Маргарита
 - D.** Лос-Монхес
14. Макао қаласын 1999 жылы Қытай оны қайтарып алғанға дейін төмендегі елдердің қайсысы басқарды?
- A.** Португалия
 - B.** Дания
 - C.** Франция
 - D.** Ұлыбритания
15. Шри-Ланка Үндістанның қай штатына жақын орналасқан?
- A.** Химачал-Прадеш
 - B.** Гуджарат
 - C.** Тамилнанду
 - D.** Ассам
16. Мозамбик, Гвинея-Бисау және Анголада қай тілді сөйлеуде жиі қолданады?
- A.** Испан
 - B.** Итальян
 - C.** Орыс
 - D.** Португал
17. Асуан өзенінен жоғары қарай қиындаған кеме қатынасын тудыратын, катаракта ретінде танымал өзенді ата
- A.** Делавер
 - B.** Нил
 - C.** Амазон

D. Обь

18. Эфиопияның географиялық орналасуының артықшылығы қандай?

- A.** Теңізге тікелей шыға алуы
- B.** Таншекаралық өзендердің бастуы орналасқан
- C.** Көп ұлттылық
- D.** Ыстық нүктеге жақын орналасуы

19. Бір уақытта аумағы бойынша үлкен сегіздікке де және халық саны бойынша ең жоғары ондыққа да кіретін екі елді таңдаңыз:

- A.** Қытай мен Индонезия
- B.** Аустралия мен Бангладеш
- C.** Бразилия мен Нигерия
- D.** Қытай мен Бразилия

20. Сан-Марино мен Лесото арасында қандай ортақ ұқсастық бар?

- A.** Екеуі де теңізге кедергісіз шығады
- B.** Екеуі де олимпиадалық садақ атудағы халықаралық күш орталықтары болып саналады
- C.** Олардың екеуін де 1960 жылдары Жасылдар партиясының диктатуралары басқарды
- D.** Екеуі де бір басқа елмен қоршалған

21. Жаһандық жылынудың салдарынан қандай Африка тауындағы қар жамылғысы жоғалып кетуі мүмкін?

- A.** Килиманджаро
- B.** Кения
- C.** Синай
- D.** Марракеш

22. Джордж Буш қай елді "зұлымдық осінің" бөлігі деп атаған жоқ?

- A.** Иран
- B.** Ботсвана
- C.** Ирак
- D.** Солтүстік Корея

23. Төмендегі қалалық агломерациялардың қайсысы халық саны бойынша ең үлкен болып табылады?

- A. Сеул
- B. Мексика
- C. Токио
- D. Нью-Йорк

24. Берілген елдердің қайсысына механикалық өсім тән?

- A. Ұлыбритания
- B. Бангладеш
- C. Үндістан
- D. Украина

25. Неліктен Гурон көліндегі канадалық Манитулен аралы ерекше болып саналады?

- A. Мұнда әлемдегі полярлық аюлардың ең оңтүстіктегі популяциясы тұрады
- B. Бұл бір кездері Осман империясына тиесілі Солтүстік Американың жалғыз бөлігі
- C. Бұл ғаламшардағы көлде орналасқан ең үлкен арал
- D. Бибер сол жерде дүниеге келді және оның үйі жақында мінәжат орнына айналды

26. Төмендегі елдердің қайсысы ОПЕК құрамына кірмейді?

- A. Венесуэла
- B. Бахрейн
- C. Индонезия
- D. Ливия

27. Төмендегі елдердің қайсысында жан басына шаққандағы ЖІӨ-нің үлесі ең аз?

- A. Германия
- B. Эквадор
- C. ЧАД Республикасы
- D. Бельгия

28. Тау етегіндегі ауа температурасы $+20^{\circ}\text{C}$, ал тау шыңында -10°C көрсетсе, таудың шамамен биіктігін анықтаңыз:

- A. 1,2 км

- B. 5 км**
- C. 15 км**
- D. 500 м**

29. Егер жалпы радиация деңгейі жылына 90 кКал / см², жауын-шашынның жылдық мөлшері 600 мм, булану деңгейі жылына 600 мм болса, онда аумақтың булану коэффициентін табыңыз:

- A. 0,15**
- B. 6,7**
- C. 1**
- D. 63000**

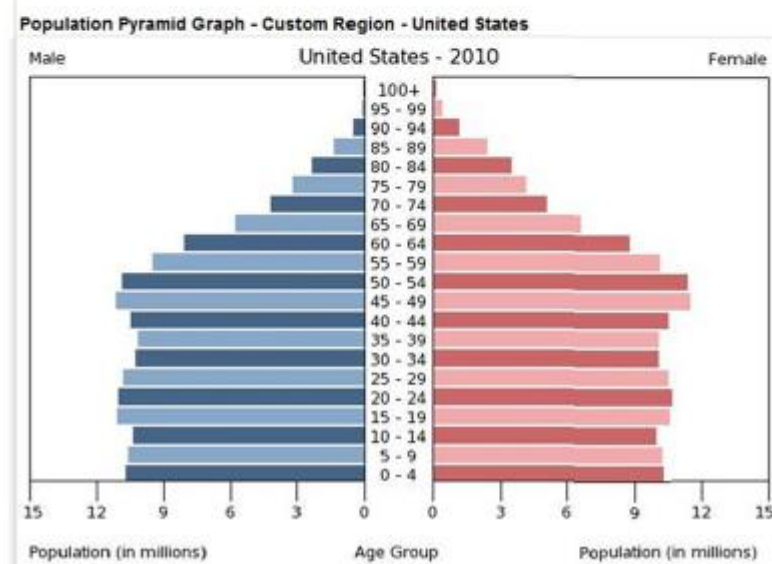
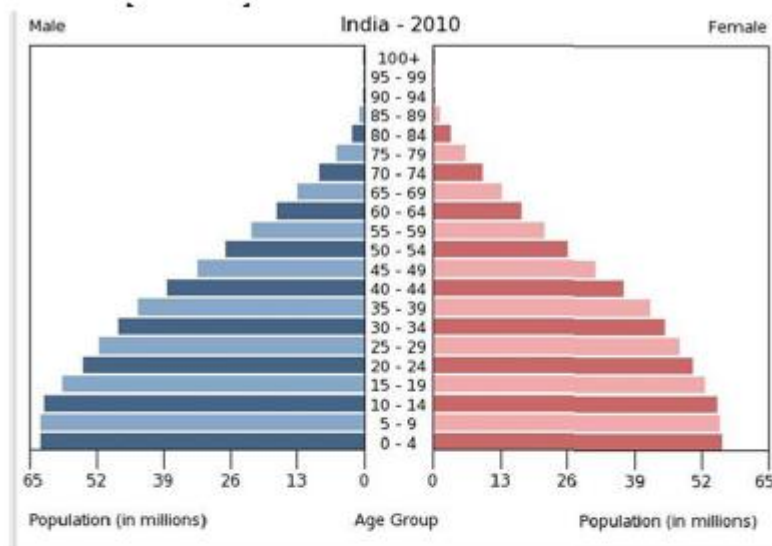
30. ЕО-ның ең "жас" мүшелері қандай нұсқаларда көрсетілген?

- A. Болгария, Румыния**
- B. Австрия, Финляндия, Швеция**
- C. Испания, Португалия**
- D. Венгрия, Кипр, Латвия, Литва, Мальта, Польша, Словакия, Словения, Чехия, Эстония**

Секция 2. Практическалық тапсырмалар.

Тапсырма 1. Демография [10 балл].

1. [4 балл] Келесі сұрақтарға жауап беру үшін 1 суреттегі диаграммаларды пайдаланыңыз.

1 сурет

Қай елде халық көп? _____

Қай елде халықтың тез өсуі байқалады? _____

Америка Құрама Штаттарында ерлер мен әйелдердің өмір сүру ұзақтығы жоғары ма? _____

Үндістанда жалпы популяцияда қай жыныстың үлесі басым? _____

2. [3 балл] Америка Құрама Штаттарындағы қандай демографиялық үрдіс 64 пен 49 жас аралығындағы адамдардың көп болуын түсіндіреді? Неліктен бұл үрдіс пайда болды?

3. [3 балл] Кестедегі ақпаратты ескере отырып, Америка Құрама Штаттары халқының өсу қарқынын қалай сипаттайсыз? Неліктен сіз халықтың өсуінің (немесе кемуінің) осындай деңгейін

күтесіз? _____

Тапсырма 2. ҚР қалалары [10 балл].

Қазіргі қазақстандық қалалар(кенттер) мен олардың қалалық таңбасының(әр түрлі уақытта пайда болған) немесе гербінің элементтерін бір-біріне сәйкестендіріңіз. Гербтегі суреттер сол қаланың қазіргі немесе тарихи мамандануымен байланысты, немесе сол қаланың табиғат ерекшелігіне көрсетеді. Жауабыңызды кесте түрінде (3 бағанға – қаланың атауын, ҚР қандай субъектісіне жататынын, гербтің элементін) жазыңыз:

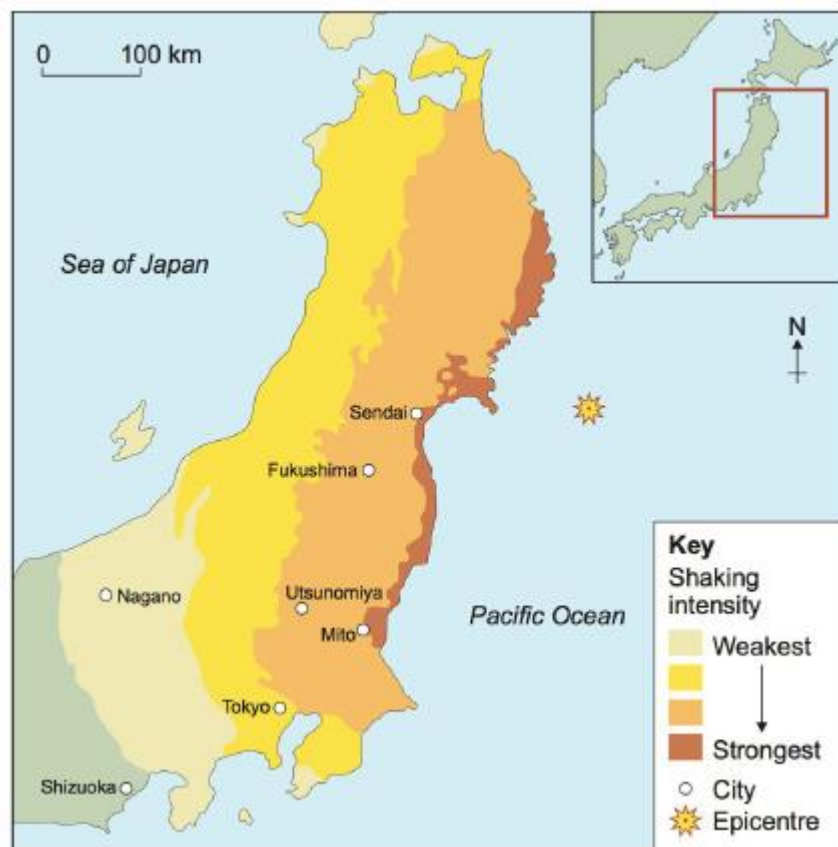
Олимпиада өтіп жатқан қаланың мамандануы мен оның гербіндегі ең маңызды элементті атаңыз. Қалалар(кенттер): Серебрянск , Арыс,Шахтинск, Форт-Шевченко, Байқоңыр, Шемонаиха, Меркі

Гербтің элементтері: Қара шеңбер мен оның ішіндегі лапылдаған от, комбайн мен заңғар таулар, гидростанция мен көк түсті фон, төрт бөлікке бөлінген шеңбер мен керуен, бекініс пен якорь, поезд бен егістік жер, алақан мен әуе.

Бағалау: қала гербінің элементін дұрыс анықтаса – 1 (тах – 8 балл), ҚР субъектісін анықтаса - 0,125 (тах – 1 балл), олимпиада өтіп жатқан қаланың мамандануын дұрыс анықтаса - 0,5 балл және гербінің элементін дұрыс анықтаса – 0,5 (тах – 1 балл) . Барлығы 10 балл.

Тапсырма 3. Карталармен жұмыс [20 балл].

Блок 1: Төмендегі сұрақтарға жауап беру үшін 2-суреттегі картаны және төмендегі сөздер банкіндегі сөздерді қолданыңыз. Сөздер банкіндегі барлық сөздер қолданылмайды. Кейбір сөздерді бірнеше рет қолдануға болады.

2 сурет

Сөздер банкі: Дауыл, цунами, су тасқыны, Токио, эпицентр, Киото, бірдей емес, Фукусима, Сидзуока, Мито, Нагано, Дайти, су массасы, плиталар, субдукция, жағалау, Сендай, аз, ығысу

1. [6 балл] Жер сілкінудің эпицентрі Жапония _____ жақын жерде орналасқан. Жер сілкінісінің қарқындылығы сілкініс _____ жанында ең жоғары болды. Картаға сәйкес, _____ және _____ қалалары жер асты дүмпулерінің ең жоғары қарқындылығын бастан өткерді. Токио Фукусима қаласына қарағанда дүмпуді салыстырмалы түрде _____ сезінетін еді. Сонымен қатар, картаға қарасақ _____ қаласы дүмпуді мүлде сезбеген.

2. [4 балл] 2011 жылғы Тохоку жер сілкінісі _____ деп аталатын күшті толқынның пайда болуына әкелді, ол толысу толқыны деп те аталады. Толқындардың бұл түрі кейде жер сілкінісіне байланысты көп мөлшерде судың _____ болады. Осы толқынның салдарынан _____ қаласындағы _____ атом электр станциясында апат орын алды.

Блок 2: Төмендегі сұрақтарға жауап беру үшін 3-суреттегі картаны және төмендегі сөздер банкіндегі сөздерді қолданыңыз. Сөздер банкіндегі барлық сөздер қолданылмайды. Кейбір сөздерді бірнеше рет қолдануға болады.

3 сурет

Сөздер банкі: London, Rome, Paris, S. Pietro, FL 1, FL 2, Leonardo Express, MB Termini, Trastevere, Laurentina, Colosseo, Circo, Massimo, Fiumicino, Ostiense Fontana, Trevi, fiume, venti, flaminio, via

1. [4 балл] Бұл картада _____ қаласының метро бөліктері мен қала жүйесінің қоғамдық көлігі көрсетілген. Картаға сәйкес, _____ ең ірі ұлттық теміржол вокзалы және осы жүйе үшін трансфер торабы қызметін атқарады. Бұл қаланың халықаралық әуежайы _____ және ол қаланың оңтүстік-батыс шетінде орналасқан. Картаға сүйенсек _____ сөзі өзенді нұсқайды.

2. [3 балл] Егер Сіз Сан-Пьетро станциясында болсаңыз және әуежайға тез жетуіңіз керек болса, _____ станциясынан әуежайға жүретін пойызға міне аласыз. Картаға қарасақ, онда әуежайдан келетін 2 метро жолынан _____ тезырек келеді. Егер сізге қала

маңындағы автобус керек болса, оны В жолының соңындағы _____ станциясында отыра аласыз.

3. [3 балл] Егер сіз Твереның бойында солтүстікте орналасқан Треви фонтанында тұрсыз және сол жерден Колизей аялдамасына дейін жетіп алуыңыз керек, сол кездеген жеріңізге қалай барар едіңіз, картаны қолданып өз маршрутыңызды сипаттаңыз.

Тапсырма 4. Есептер [10 балл].

Төмендегі төрт тапсырма бойынша шешу әдістері мен жауаптарын жазыңыз:

1. Масштабы 1:25 000 планда карьер мен шахтаның ара қашықтығы 39,6 см. Екінші планда бұл ара қашықтық 11 см құрайды. Екінші панның масштабы қандай? [2,5 балл]
2. Осы сәтте Лондонда тал түс болса, одан шығысқа қарай 75 градуста орналасқан нүктедегі нақты уақыт қанша болады? [2,5 балл]
3. Масштабы 1:5000 планда аралас орманның аумағы тік бұрыш пішінде, оның қабырғаларының ұзындығы 4,5см және 6 см. Ал 1/2500 масштабтағы планда қылқан жапырақты орман пішіні квадрат түрінде және оның қабырғаларының ұзындығы 8 см. Жергілікті жерде қандай орман (аралас немес қылқан жапырақты) көп ауданды алып жатыр және оның ауданы екіншісіне қарағанда неше есе үлкен (дөңгелектеп көрсетіңіз)? [2,5 балл]
4. Егер ұзындығы 10 км болатын өзен картада ұзындығы 20 дм сызықпен көрсетілген болса, картаның масштабы қандай болады? [2,5 балл]

Тапсырма 5. Мемлекеттер [20 балл].

Мемлекеттердің атауларын олардың сипаттамалары бойынша табыңыз және барлық 7 пункттан өтіңіз.

- 1) [2 балл] Бұл ел материктің ортасында орналасқан. Оның астанасы елдің ең шетінде орналасқан, ел халқының 10 пайызы мүлде басқа тілде сөйлейтін адамдардан тұрады. Ең биік нүкте - 8412 фут
- 2) [2 балл] Бұл мемлекеттің Үнді мұхитының жағалауында өзінің теңіз империясын болды. Елорданың атауы бір атақты хош иісті дәмнің атауымен сәйкес келеді. Елдің көп бөлігін шөлдер алып жатыр, ал жағалаудың жанында аласа таулар орналасқан. Елдің оңтүстігінде тауларда басқа тілдерде сөйлейтін адамдар тұрады, сонымен қатар сол таулы аймақта ауыл шаруашылығы мүмкін болатын жалғыз ылғалды жер бар.
- 3) [2 балл] Бұл елдің халқы Қазақстан халқына қарағанда біршама көп. Оның шетінде әлемнің үшінші үлкен көлі орналасқан, оны кейде елдің атауы деп атайды, ал оның аумағында алтын көп.

- 4) [2 балл] Бұл елдің көп бөлігін жазықтар алып жатыр, бірақ елдің шетінде материктің ең биік таулары орналасқан. Ол таулардың екінші жағында жасырылып отырған мемлекетпен оңтүстіктегі быр аралды бөлісіп иеленетін тағы быр ел орналасқан. Халқы жүз миллионнан аз.
- 5) [2 балл] Бұл ел картоп елі деп аталады және ол басқа картоп елімен шектеседі. Теңізге және осы елдегі ірі қаланың атымен аталған шығанаққа шығу жолы бар. Бұл ел Американы отарлауға тырысты.
- 6) [2 балл] Бұл елде тұщы су жетіспейді, тығыз қоныстанған және басқа тілде сөйлейтін көрші елмен аумақтық дау-дамай мен жерге талас бар.
- 7) **Жасырылған елдерді тапқан соң**, солардың атауларындағы әріптер арқылы шығатын елдерді 3 сөйлем арқылы сипаттаңыз. Реттілікті сақтауды ұмытпаңыз.
 - а) Жасырылған елдердің бас әріптерінен құралған ел. [1 балл] + [3 балл сипаттамаға]
 - б) Жасырлаған елдердің соңғы 4 бас әрпінен құралған ел. [1 балл] + [3 балл сипаттамаға]

Жалпы: 100 балл.

Олимпиаданы аяқтадыңыз!